

ЗВІТ CHRK 01d ПРО ВИЗНАЧЕННЯ КРЕДИТНОГО РЕЙТИНГУ ТА М. ЧЕРКАСИ

Об'єкт рейтингування:	місто Черкаси
Код ЄДРПОУ:	38764629
Тип рейтингу:	Довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Рівень кредитного рейтингу:	uaBBB
Прогноз:	стабільний
Рейтингова дія:	визначення
Дата:	12.04.2016 р.

Об'єкт рейтингування:	Іменні процентні облігації
Тип рейтингу:	Довгостроковий кредитний рейтинг боргових зобов'язань
Емітент:	Черкаська міська рада
Код ISIN:	UA4000126155
Серія:	B
Номинальний обсяг випуску:	60 000 000,00 гривень
Кінцева дата погашення:	20.08.2016 р.
Рівень рейтингу:	uaBBB
Рейтингова дія:	визначення
Дата:	12.04.2016 р.

Кредитні рейтинги, визначені Рейтинговим агентством «IBI-Rating» не є рекомендацією щодо «купівлі» чи «продажу» того чи іншого цінного паперу або відносно ризику отримання збитків, за винятком випадків, коли це обумовлено окремо.

Рейтинг інвестиційної привабливості, визначений Рейтинговим агентством «IBI-Rating», не є рекомендацією щодо інвестування, а є лише думкою щодо привабливості міста, підприємства з точки зору інвестування в нього та ризиків, пов'язаних з даною інвестицією.

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

Кредитний рейтинг – умовне визначення рівня кредитоспроможності об'єкта рейтингування загалом та/або його окремого боргового зобов'язання за Національною рейтинговою шкалою, що визначена Постановою КМУ №665 від 26.04.2007 р.

Кредитний рейтинг позичальника – характеризує рівень спроможності контрагента своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму за борговими зобов'язаннями відносно боргових зобов'язань інших позичальників.

Кредитний рейтинг цінних паперів емітента – характеризує рівень спроможності позичальника (емітента) своєчасно та у повному обсязі обслуговувати зобов'язання за цінними паперами.

Кредитний рейтинг представляє собою оціночне судження Рейтингового агентства «IBI-Rating» щодо надійності (кредитоспроможності) об'єкту рейтингування або його окремого боргового зобов'язання відносно інших об'єктів. Оскільки за своєю сутністю рейтинги націлені на перспективу і включають припущення та прогнози щодо майбутніх подій, на них можуть впливати майбутні події та умови, існування яких не можна було передбачити на етапі визначення (оновлення) рейтингу.

Кредитний рейтинг може мати позначення «+» або «-», за рахунок яких виділяють проміжні категорії рейтингу відносно основних категорій (рівнів). Вказані позначення не застосовуються до наступних рівнів: **uaD, uaC, uaAAA**.

Кредитний рейтинг супроводжується **прогнозом кредитного рейтингу** (позитивний, стабільний, негативний та що розвивається). Прогноз кредитного рейтингу є коментарем стосовно переважних тенденцій, які впливають на кредитний рейтинг, з точки зору його можливої (але не обов'язкової) зміни в подальшому.

РЕЙТИНГОВІ ДІЇ

Визначення та оновлення кредитного рейтингу здійснюється шляхом застосування аналітиками Рейтингового агентства «IBI-Rating» підходів та методологій, які створені Рейтинговим агентством з урахуванням вітчизняних особливостей та законодавчих вимог, а також – на базі міжнародної практики. Підходи та методології Рейтингового агентства переглядаються та оновлюються на постійній основі.

Кредитний рейтинг ґрунтується на відомостях, що подаються об'єктом рейтингування, і публічній інформації про об'єкт рейтингування та середовище його діяльності. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, яку отримує Рейтингове агентство в ході визначення (оновлення) кредитного рейтингу. Уповноважене Рейтингове агентство не проводить додатковий аудит фінансового стану об'єкта рейтингування та поданої ним інформації.

Кредитний рейтинг може бути змінений у разі появи нових відомостей про об'єкт рейтингування та в інших випадках, які Рейтингове агентство вважатиме достатніми для перегляду рейтингу.

Кредитний рейтинг може бути призупинений, а потім відкликаний, якщо позичальник не подає уповноваженому Рейтинговому агентству інформацію, необхідну для поновлення рейтингу, або з інших причин.

Моніторинг рейтингу здійснюється на постійній основі та підлягає перегляду не рідше, ніж раз на півріччя.

РІВЕНЬ РЕЙТИНГУ		ХАРАКТЕРИСТИКА
Інвестиційні рівні		
uaAAA		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAAA характеризується найвищою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.
uaAA		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaAA характеризується дуже високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами.
uaA		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності означає чутливість до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.
uaBBB		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.
Спекулятивні рівні		
uaBB		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBB характеризується кредитоспроможністю нижчою ніж достатня порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.
uaB		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaB характеризується низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Дуже висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.
uaCCC		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaCCC характеризується дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Існує потенційна імовірність дефолту.
uaCC		Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaCC характеризується високою імовірністю дефолту.
uaC		Очікується дефолт позичальника за борговими зобов'язаннями.
uaD		Дефолт. Виплата відсотків і основної суми за борговими зобов'язаннями позичальника припинена до настання строку платежу без досягнення згоди з кредиторами щодо реструктуризації заборгованості.

ПРИМІТКИ

У разі застосування Національної рейтингової шкали можуть використовуватися такі додаткові позначення:

ua	Рейтинги визначені за Національною рейтинговою шкалою.
«-» або «+»	Проміжні категорії рейтингу відносно основних категорій.
(pi)	Рейтинги, визначені на підставі використання лише публічної інформації.
відкликаний	Рейтинг, відкликаний у зв'язку з тим, що суб'єкт рейтингової оцінки не надає необхідної інформації для оновлення рейтингу або з інших причин передбачених договірними відносинами
призупинений	Рейтинг, що може бути відкликаний (як проміжний етап перед його можливим відкликанням) у зв'язку з тим, що суб'єкт рейтингової оцінки не надає необхідної інформації для оновлення рейтингу або з інших причин передбачених договірними відносинами.

**Кредитний рейтинг міста Черкаси та кредитний рейтинг
облігацій серії В Черкаської міської ради визначено на рівні
uaBBB з прогнозом «стабільний»**

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaBBB** характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

РЕЙТИНГОВА ІСТОРІЯ М. ЧЕРКАСИ

Рівень кредитного рейтингу м. Черкаси:	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Дата:	14.12.2012 р.	16.12.2015 р.	12.04.2016 р.
Рейтингова дія:	визначення	оновлення	визначення

Рівень кредитного рейтингу облігацій серії В:	uaBBB	uaBBB	uaBBB
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний
Дата:	14.12.2012 р.	16.12.2015 р.	12.04.2016 р.
Рейтингова дія:	визначення	оновлення	визначення

ФАКТОРИ, ЩО ОБҐРУНТОВУЮТЬ РІВЕНЬ КРЕДИТНОГО РЕЙТИНГУ М. ЧЕРКАСИ ТА ВИПУСКУ ОБЛІГАЦІЙ

- ✓ значення міста, як регіонального центру;
- ✓ високі темпи зростання доходної частини бюджету (132,7% у І півріччі 2015 року) та покращення показників ліквідності, в тому числі в результаті позитивного впливу бюджетної реформи;
- ✓ достатня диверсифікація господарського комплексу міста Черкаси за видами економічної діяльності і основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- ✓ збереження високого рівня соціально-економічного розвитку: за результатами І півріччя 2015 року основні показники, що характеризують стан економіки міста та ринку праці (обсяг реалізованої промислової продукції, виконаних будівельних робіт, роздрібного товарообороту, рівень зайнятості населення) перевищували відповідні середні показники по країні в цілому.
- ✓ складна економічна ситуація в країні і продовження військового конфлікту в окремих регіонах, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність платників податків;
- ✓ висока чутливість бюджету міста до валютних ризиків через значний обсяг місцевих гарантій, наданих за кредитами міжнародних фінансових організацій, номінованих в іноземній валюті;
- ✓ висока потреба в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів житлово-комунального господарства.
- ✓ необхідність здійснення значних капітальних вкладень в місцеву інфраструктуру у зв'язку з високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста.

ФАКТОРИ, ЩО МОЖУТЬ ПРИЗВЕСТИ ДО ПЕРЕГЛЯДУ КРЕДИТНОГО РЕЙТИНГУ

Позитивний вплив на кредитний рейтинг матиме: ріст доходної частини бюджету м. Черкаси та покращення більшості показників соціально-економічного розвитку в розрахунку на одного мешканця міста.

Негативними вплив на кредитний рейтинг матиме: погіршення показників виконання доходів бюджету, зниження ліквідності, суттєве зростання боргового навантаження, погіршення ситуації на ринку запозичень або обмеження доступу до нього муніципальних утворень.

ОБГРУНТУВАННЯ

Черкаси – місто обласного значення, адміністративний центр Черкаської області. Територія міста, охоплює 77,6 кв. км. За чисельністю населення (284,8 тис. осіб станом на 01.07.2015 р.) Черкаси відносяться до середніх міст України. За результатами виборів, що відбулися 25.10.2015 р., міським головою було обрано Бондаренка Анатолія Васильовича.

Структура економіки міста Черкаси є розгалуженою та зберігає достатній рівень диверсифікації за видами економічної діяльності та за основними підприємствами. При цьому протягом аналізованого періоду зберігається певна залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних промислових підприємств. Основними платниками обов'язкових платежів до міського бюджету є підприємства промисловості (харчова та хімічна промисловість, машинобудування, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, забір, очищення та постачання води), транспорту та зв'язку, фінансової сфери. Найбільші обсяги обов'язкових платежів до місцевого бюджету у I півріччі 2015 року, як і в попередніх періодах, забезпечив ПАТ «Азот» (близько 5% доходів бюджету без врахування трансфертів), проте залежність від результатів діяльності цього підприємства є помірною. Відповідно рівень чутливості господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків є також помірним.

У I півріччі 2015 року на економіку міста та його фінансовий стан негативно впливали збереження складної ситуації в економіці країни, зростання інфляційного тиску на економіку, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. Серед основних факторів, що зумовлювали негативні економічні тенденції було продовження військового конфлікту в східному регіоні України, розрив міжрегіональних зв'язків, звуження як зовнішнього, так і внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників, скорочення державного фінансування, погіршення фінансових результатів підприємств, складна ситуація на фінансовому ринку та девальвація гривні відносно основних світових валют. Рівень соціально-економічного розвитку міста, як і в попередніх періодах, високий, проте відновлення високих темпів зростання окремих показників, що характеризують стан місцевої економіки, протягом аналізованого періоду не відбулось.

Умови роботи промислових підприємств країни в цілому, та міста Черкаси, зокрема, протягом останніх двох років залишалися дуже складними. У I півріччі 2015 року в країні темпи падіння обсягів виробництва промислової продукції уповільнились, а деякі підприємства показали позитивну динаміку, що було зумовлено, насамперед, зростанням впливу низької бази порівняння, а також поступовим нарощуванням обсягів виробленої продукції машинобудування, що може пояснюватися, зокрема, державними замовленнями на потреби АТО. За підсумками I півріччя 2015 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 11 млрд. грн., що на 68,4% більше за аналогічний показник попереднього року в фактичних цінах та у розрахунку на одного мешканця в 2,3 рази більше, ніж загалом по країні. Зростання обсягів реалізації промислової продукції було зумовлено суттєвим ростом цін на продукцію підприємств експортерів внаслідок девальвації гривні відносно основних світових валют, а також зростанням собівартості продукції для внутрішнього ринку внаслідок збільшення вартості імпортової сировини, енергоносіїв та посилення інфляційних процесів в країні. Як і раніше, провідними галузями переробної промисловості міста залишалися хімічна та харчова промисловість (відповідно 49,3% та 9,3% загального обсягу реалізованої продукції в аналізованому періоді). Натомість питома вага машинобудівного комплексу в обсязі реалізації суттєво скоротилась через значний спад виробництва автомобілів на ДП «Автоскладальний завод №2 АК «Богдан моторс».

Ситуація на ринку праці багато в чому залежить від динаміки розвитку промислового комплексу міста, де здійснюють свою діяльність основні роботодавці. Протягом січня-червня 2015 року під впливом рецесивних тенденцій в економіці України та збереження низького рівня ділової активності ситуація на ринку праці міста залишалася складною, середньооблікова чисельність штатних працівників міста зберігала тенденцію до скорочення, але рівень зайнятості населення міста, як і в попередніх періодах, залишається високим. Темпи зростання середньомісячної заробітної плати штатних працівників м. Черкаси, як і в попередніх періодах, були помірними, проте відповідали динаміці зростання рівня оплати праці по країні в цілому та були забезпечені значною мірою інфляційною складовою. Протягом січня-червня 2015 року рівень оплати праці збільшився на 9,4% (на 14,8% до відповідного періоду 2014 року) та становив 3 407 грн., що на 12% менше за середній показник по країні. Одночасно відбулось зростання обсягу невиплаченої заробітної плати працівникам до 9,6 млн. грн., з яких 61,8% – борг економічно-активних підприємств. Співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду

оплати праці станом на 01.07.2015 р. складало 3,5%, що відповідає помірному рівню заборгованості. У свою чергу зростання рівня номінальної заробітної плати позитивно впливало на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб. Приріст надходжень податку у січні-червні 2015 року у порівнянних умовах становив 117,1%, що є високим показником, рівень виконання річного плану у також був високим – 54,8%.

Протягом I півріччя 2015 року міська влада проводила роботу у напрямку покращення стану житлово-комунального господарства міста, поліпшення надання послуг та відновлення міської інфраструктури. Зважаючи на високий рівень зношеності основних засобів, у тому числі житлового фонду, об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста, галузь житлово-комунального господарства щорічно потребує суттєвого обсягу коштів, як на здійснення капіталовкладень, так і на поточні видатки. Видатки на утримання галузі та реалізацію інвестиційних проектів здійснюються за рахунок коштів бюджету та кредитних ресурсів, залучених в рамках фінансування проектів за участю світових фінансових організацій (ЄБРР, Світовий банк). Міська рада здійснює в межах свої повноважень регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги з метою їх приведення до економічного обґрунтованого рівня. Протягом аналізованого періоду відбувався поетапний перегляд тарифів на комунальні послуги (електроенергію, газ для населення, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води, водопостачання та водовідведення) відповідно до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Крім того, було змінено тариф на послугу з вивезення твердих та рідких побутових відходів для різних груп споживачів. Відшкодування різниці між тарифами на послуги підприємств комунального господарства та вартістю надання послуг протягом I півріччя 2015 року не здійснювалось. Рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги перевищував середні показники багатьох міст країни, проте за окремими видами послуг був нижчий за 100%. Як і в попередніх періодах загальний обсяг заборгованості населення (без врахування послуг з постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця відповідає помірному рівню боргу.

Бюджет міста Черкаси – бюджет місцевого самоврядування. Черкаси є містом обласного значення, бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Протягом I півріччя 2015 року на стан місцевих фінансів м. Черкаси впливали наслідки економічної рецесії в країні та продовження військового конфлікту в окремих регіонах. При цьому, зважаючи на інфляційні процеси та відносно низьку базу порівняння, темпи зростання доходів міського бюджету без врахування трансфертів в аналізованому періоді прискорились (до 116,9%) та перевищили відповідний показник по місцевих бюджетах в цілому (115%). Рівень бюджетної забезпеченості м. Черкаси, порівняно з іншими містами країни, дещо підвищився: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах в цілому (без врахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у I півріччі 2015 року становило 96,1% (94,3% у I півріччі 2014 року) та перевищувало показники окремих міст України, співставних за адміністративно-територіальним статусом. Для бюджету міста Черкаси характерним є помірний рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду, як за основними галузями, так і основними платниками податків. Рівень самостійності бюджету залишається високим. Зважаючи на те, що у попередніх бюджетних періодах по місту Черкаси рівень надходжень податку на доходи фізичних осіб в розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста передбачена реверсна дотація (вилучення) у сумі 22,3 млн. грн.

Бюджет м. Черкаси за результатами виконання у I півріччі 2015 року, на відміну від відповідного попереднього бюджетного періоду, мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом в обсязі 113,8 млн. грн. Це пов'язане, передусім, із випереджаючими темпами зростання обсягу трансфертів, в тому числі за рахунок надходжень коштів субвенцій на освіту та охорону здоров'я. У 2014 році таких трансфертів бюджет міста не отримував. За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 3,9 млн. грн. Бюджет міста за підсумками I півріччя 2015 року виконано з профіцитом обсягом 92,7 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 109,1 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 16,4 млн. грн. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду бюджету міста були кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

Протягом I півріччя 2015 року показники ліквідності бюджету міста зросли та перебували на високому рівні за загальним та спеціальним фондом. Динаміка проплат органом Державної казначейської служби платіжних доручень поліпшилась – обсяг кредиторської заборгованості бюджетних установ за спеціальним фондом станом на кінець аналізованого періоду є суттєво нижчим, ніж відповідний показник станом на 01.07.2014 р. Співвідношення обсягу кредиторської заборгованості до видатків за

цей період за спеціальним фондом перебуває на низькому рівні. За загальним фондом обсяг кредиторської заборгованості є помірним. Зважаючи на високі показники ліквідності, короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом, як і в попередньому бюджетному періоді, до бюджету міста не залучались.

Протягом I півріччя 2015 року до доходної частини бюджету міста надійшло 738,8 тис. грн., що на 32,7% більше, ніж обсяг відповідних надходжень у I півріччі 2014 року. Незважаючи на збереження складної фінансово-економічної ситуації в країні, обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали у співставних умовах, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами січня-червня 2015 року був високим та за більшістю джерел перевищував аналогічні показники за результатами січня-червня 2014 та 2013 року. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 50,4%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 50,5%, спеціального фонду – на 50%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Черкаси за результатами I півріччя 2015 року збільшився на 15,7%, проти попереднього бюджетного періоду, – до 646,1 млн. грн., затверджений на 2015 рік план за видатками бюджету було виконано на 41,7%. Основним напрямом видатків бюджету залишається фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунального господарства, будівництва та транспорту. Структура видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризуються збереженням у січні-червні 2015 року низької питомої ваги капітальних видатків (3,8%). Питома вага захищених статей в обсязі видатків загального фонду бюджету протягом аналізованого періоду залишається високою.

Протягом січня-червня 2015 року з бюджету міста фінансувались видатки на обслуговування прямого боргу Черкаської міської ради. Обслуговування боргових зобов'язань міської ради проводилось відповідно до проспекту емісії у повному обсязі та в строк. Питома вага видатків на оплату відсотків за запозиченнями, здійсненими до бюджету розвитку, була низької та за результатами виконання бюджету у I півріччі 2015 року становила 0,7% видаткової частини загального фонду бюджету міста.

На сьогодні м. Черкаси має статус міста-донора та перераховує кошти до державного бюджету у вигляді реверсної дотації. Загалом протягом аналізованого періоду рівень фінансового ресурсу, що є в розпорядженні міста, зростає. Слід зауважити, що до кінця поточного року виконання планових бюджетних показників за доходною та видатковою частинами бюджету міста та забезпечення високих темпів зростання за основними джерелами надходжень буде залежати від покращення політичної та макроекономічної ситуації по країні в цілому.

Черкаська міська рада проводить зважену боргову політику, має позитивний досвід погашення запозичень, залучених до бюджету міста, та гарну кредитну історію. Зобов'язання за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку міста, виконуються відповідно до укладених угод у повному обсязі. Станом на 01.07.2015 р. прямий борг Черкаської міської ради складає 166 216,1 тис. грн., в тому числі:

- ✓ 60 000,0 тис. грн. – облігації місцевої позики серії В;
- ✓ 106 216,1 тис. грн. – непогашений залишок за залученими середньостроковими позичками з єдиного казначейського рахунку.

Пряме боргове навантаження доходної частини бюджету міста станом на 01.07.2015 р. перебувало на помірному рівні. Консолідоване боргове навантаження доходної частини бюджету міста без врахування трансфертів зросло (внаслідок росту обсягу гарантованого боргу через зменшення курсу гривні до основних світових валют) та перебуває на високому рівні.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИПУСК ОБЛІГАЦІЙ

Рішення про здійснення запозичення у формі випуску облігацій місцевої позики прийнято Другою сесією Черкаської міської ради 30.06.2011 №2-656 «Про внесення змін до рішення міської ради від 30.12.2010 р. №2-129 «Про міський бюджет на 2011 рік».

Облігації було випущено з метою залучення коштів до бюджету розвитку міста Черкаси для проведення реконструкції міських доріг.

Основні параметри випуску облігацій Черкаської міської ради серії В

Емітент	Черкаська міська рада
Тип боргового інструменту	відсоткові, іменні, звичайні (незабезпечені)
Серія емісії	В
Кількість облігацій	60 000 шт.
Номінальна вартість облігації	1 000,00 грн.
Загальна вартість розміщення облігацій	60 000 000,00 грн.
Вид забезпечення	незабезпечені
Термін розміщення облігацій	з 25.08.2011 по 31.08.2011 (включно)
Термін обігу облігацій	починається з дати, наступної за днем реєстрації в Державній комісії з цінних паперів і фондового ринку звіту про результати розміщення облігацій і видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій по 17.08.2016 р. включно.
Дата погашення облігацій	з 18.08.2016 по 20.08.2016 р.
Можливість дострокового погашення	дострокове погашення облігацій не передбачене, за винятком випадку викупу Емітентом всього обсягу випуску облігацій у Власників облігацій.
Процентна ставка	14% річних
Строк виплати доходу	відсотковий дохід за облігаціями сплачується щоквартально.
Організатор торгівлі	Публічне акціонерне товариство «Фондова біржа ПФТС»
Андеррайтер	Публічне акціонерне товариство акціонерний банк «Укргазбанк»

Виплата відсоткового доходу за облігаціями здійснюється протягом 3 (трьох) днів включно, які слідують за днем закінчення відповідного відсоткового періоду в такі строки:

Якщо термін виплати відсоткового доходу за облігаціями припадає на святковий (вихідний) день за законодавством України, виплата відсоткового доходу здійснюється, починаючи з наступного за святковим (вихідним) робочим днем.

Погашення облігацій здійснюється на підставі зведеного облікового реєстру власників облігацій, який складається на кінець операційного дня, що передує даті початку погашення облігацій. Якщо на термін погашення облігацій припадає святковий (вихідний) день за законодавством України або кілька таких днів, то погашення подовжується на відповідну кількість робочих днів, починаючи з наступного робочого дня, що слідує за останнім днем погашення. Відсотковий дохід по облігаціях за святкові (вихідні) дні не нараховується і не виплачується.

Якщо Емітентом допущено прострочення виплат за зобов'язаннями із сплати відсоткового доходу за облігаціями та/або погашенню вартості облігацій (повністю або в частині платежів) більше ніж на 7 (сім) банківських днів (з власної вини) Емітент здійснює публікацію у тих самих друкованих виданнях, що й проспект емісії облігацій, інформації про:

- ✓ обсяг невиконаних зобов'язань;
- ✓ причину невиконання зобов'язань.

Емітент зобов'язується вжити негайних заходів для виконання своїх прострочених зобов'язань. Повне або часткове задоволення вимог кредиторів відбувається після відновлення платоспроможності боржника.

Висновок

Кредитний рейтинг міста Черкаси визначено на рівні uaBBB з прогнозом «стабільний».

Кредитний рейтинг облігацій серії В Черкаської міської ради визначено на рівні uaBBB з прогнозом «стабільний».

Проведений кредитно-рейтинговий аналіз міста Черкаси включає оцінку якісних та кількісних зовнішніх та внутрішніх факторів, які обумовлюють кредитні рейтинги. Прикладами якісних факторів є наявність планів та стратегій розвитку міста в цілому та за окремими напрямками (зокрема – управління боргом) і ефективність їхньої реалізації, ступінь взаємовідносин між окремими гілками місцевої влади, якість управління, позиції міста по країні в цілому та інше. Прикладами кількісних факторів є виконання бюджетних показників, оцінка поточних та капітальних доходів і видатків, достатність покриття боргових зобов'язань і загальна ліквідність бюджету, наявність або відсутність активів міста і їхнє використання, перспективи розвитку, тощо. Відносна вага таких факторів може змінюватись в залежності від конкретних обставин. Зовнішні фактори включають економічну кон'юнктуру, яка склалася в місті, законодавче та регулятивне середовище, а також вплив тенденцій ринку на формування місцевого бюджету.

Агентство не використовує заздалегідь певного вагового коефіцієнта для кожного з цих рейтингових факторів або за різними складовими в рамках кожного з факторів, оскільки, на думку IBI-Rating, відповідна вага може змінюватись в залежності від конкретних обставин. Як загальний орієнтир, в тих випадках, коли один з елементів значно слабший ніж інші, такий найбільш слабкий елемент, як правило, має більш високу вагу в аналізі.

Для проведення аналітичного дослідження були використані матеріали, отримані від м. Черкаси, у тому числі: показники економічного та соціального розвитку регіону, казначейська звітність, матеріали статистичних бюлетенів; програми соціально-економічного розвитку м. Черкаси, інша необхідна внутрішня інформація, а також інформація з відкритих джерел, яку рейтингове агентство вважає достовірною.

Позитивний вплив на кредитний рейтинг матиме: ріст доходної частини бюджету Черкаси та покращення більшості показників соціально-економічного розвитку в розрахунку на одного мешканця міста.

Негативний вплив на кредитний рейтинг матиме: погіршення показників виконання доходів бюджету, зниження ліквідності, зростання боргових зобов'язань, погіршення ситуації на ринку запозичень або обмеження доступу до нього муніципальних утворень.

Позитивний вплив на рейтинг інвестиційної привабливості матимуть: вдосконалення нормативної бази та успішна реалізація базових програм розвитку міста, детінізація економіки та зростання більшості показників до загальнодержавного рівня, покращення стану інфраструктури.

Негативний вплив на рейтинг інвестиційної привабливості матимуть: подальший знос інфраструктури, виявлення скарг з боку інвесторів на діяльність місцевої влади, погіршення показників ефективності діяльності підприємств та скорочення обсягів інвестицій.

Показники соціально-економічного розвитку м. Черкаси

Показник	од. виміру	2013 рік	2014 рік	I півріччя 2015 року
Чисельність наявного населення *	тис. осіб	286,0	285,6	284,8
Середньооблікова кількість штатних працівників	тис. осіб	84,8	81,7	80,0
Середньомісячна заробітна плата	грн.	2 946,0	3 113,0	3 407,0
Заборгованість з виплати заробітної плати *	млн. грн.	7,2	7,6	9,6
Обсяг реалізованої промислової продукції	млн. грн.	12 933,2	15 033,0	11 044,5
Освоєно капітальних інвестицій	млн. грн.	1 132,9	842,0	372,1
Прямі іноземні інвестиції	млн.\$	223,7	155,0	137,4
Введення в експлуатацію житла	тис. м кв.	42,4	57,9	10,1
Роздрібний товарооборот	млн. грн.	4 583,1	5 051,4	2 631,1

* на кінець періоду

Основні показники виконання доходної частини бюджету м. Черкаси, тис. грн.

Показники	2012	2013	2014	2015 (план)	I півр. 2015	% виконання річного плану	Темп росту за останній період, %
Податкові надходження	515 763,3	551 322,7	572 513,5	517 429,0	305 089,2	59,0	112,7
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	43,5	52,8	44,1	35,3	41,3	-	-
Податок з доходів фізичних осіб	358 760,0	372 115,6	390 088,7	312 690,0	171 379,7	54,8	93,7
Податок на прибуток підприємств	2 704,5	7 565,9	-1 180,4	500,0	-858,1	-171,6	-270,0
Податки на власність	4 053,8	3 322,4	1 751,3	0,0	0,0	-!	0,0
Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів (без плати за землю до 01.01.2015 р.)	8,1	36,9	31,4	19,0	15,9	83,6	547,0
Акцизний податок	X	X	X	29 950,0	30 116,5	100,6	-
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	0,0	240,3	466,0	1 000,0	4 957,1	495,7	3 584,7
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	87 312,8	80 761,4	82 040,5	95 700,0	49 589,5	51,8	124,5
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	X	X	X	1 500,0	210,7	14,0	-
Єдиний податок	48 415,9	69 925,0	83 473,5	68 500,0	46 053,0	67,2	121,0
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	6 173,2	6 760,4	6 760,9	70,0	-397,0	-567,1	-11,1
Інші податки та збори	8 335,0	10 835,2	9 081,5	7 500,0	4 021,9	53,6	75,9
Неподаткові надходження	89 152,3	69 711,0	60 988,9	66 135,3	46 081,6	69,7	159,0
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	7,5	6,7	4,7	4,5	6,2	-	-
Доходи від власності та підприємницької діяльності	15 650,4	6 473,2	567,3	346,5	372,7	107,6	96,3
Власні надходження бюджетних установ та організацій	57 848,2	47 729,0	45 813,2	50 472,2	28 370,2	56,2	129,8
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	14 624,2	4 309,2	0,0	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	9 614,9	7 293,9	7 153,4	6 900,0	4 302,7	62,4	121,1
Державне мито	1 269,2	1 134,1	1 075,4	1 100,0	4 033,2	366,7	971,1
Плата за надання адміністративних послуг	180,7	89,0	0,0	0,0	4 927,6	-	362 384,8
Інші неподаткові надходження	5 611,0	9 155,8	6 947,0	7 663,1	4 447,8	58,0	141,0
Доходи від операцій з капіталом	81 861,8	31 810,8	6 079,7	14 102,5	3 457,6	24,5	91,2
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	6,9	3,0	0,5	1,0	0,5	-	7
Кошти від продажу основного капіталу	14 723,4	1 837,8	2 196,2	2 526,5	200,5	7,9	12,0
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	67 138,3	29 972,9	3 883,6	11 576,0	3 257,1	28,1	153,8
Цільові фонди	65,9	0,0	0,0	0,0	0,2	-	-
Разом доходів	686 843,2	652 844,5	639 582,1	597 666,8	354 628,6	59,3	116,9
Трансферти	497 812,4	390 804,8	659 452,7	866 873,8	384 146,1	44,3	151,7
в т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015р. - дотація вирівнювання)	64 375,6	47 803,7	106 754,7	0,0	0,0	-	0,0
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	42,0	37,4	50,8	59,2	52,0	-	-
ВСЬОГО	1 184 655,6	1 043 649,3	1 299 034,8	1 464 540,6	738 774,6	50,4	132,7

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету м. Черкаси, тис. грн.

Показник	2012	2013	2014	2015 (план)	I півр. 2015	% виконання річного плану	Темп росту за останній період, %
Державне управління	64 303,1	48 778,7	46 002,6	56 228,4	24 818,6	44,1	108,5
Правоохоронна діяльність та забезпечення безпеки держави	0,0	60,2	65,7	67,4	32,8	48,7	120,0
Освіта	295 305,7	311 087,1	321 180,7	409 864,0	209 727,1	51,2	120,7
Охорона здоров'я	219 013,2	212 878,5	219 685,7	255 557,7	120 161,4	47,0	118,0
Соціальний захист і соціальна допомога	256 261,2	288 443,6	329 535,1	503 924,2	182 917,2	36,3	103,9
Житлово-комунальне господарство	144 895,2	32 843,5	212 759,5	64 993,0	29 107,7	44,8	99,8
Культура і мистецтво	35 680,6	38 392,7	39 124,1	47 146,8	25 783,1	54,7	119,1
Засоби масової інформація	709,5	729,6	605,7	818,9	407,1	49,7	149,7
Фізична культура і спорт	10 446,7	12 737,0	12 336,1	16 147,9	7 715,5	47,8	137,9
Будівництво	85 360,2	26 536,9	21 321,1	19 512,4	4 084,0	20,9	204,2
Землеустрій	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Транспорт	26 666,7	24 110,8	29 166,2	83 524,4	12 723,3	15,2	131,1
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	30 325,2	2 187,5	14 629,3	17 213,7	1 280,2	7,4	2 098,7
Охорона навколишнього природного середовища та ядерна безпека	0,0	1 678,6	1 638,1	7 807,6	2 942,9	37,7	334,6
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	655,5	818,4	997,6	2 297,7	1 152,0	50,1	269,2
Обслуговування боргу	8 376,0	8 376,0	8 376,0	8 376,0	4 188,0	50,0	100,0
Цільові фонди	7 799,6	2 723,5	6 227,4	13 677,4	449,9	3,3	20,0
Видатки, не віднесені до основних груп	3 405,3	7 448,8	9 283,3	20 886,7	7 162,4	34,3	409,5
Разом видатків	1 189 203,8	1 019 831,4	1 272 934,1	1 528 044,2	634 653,3	41,5	114,9
Трансферти іншим бюджетам	2 195,7	4 935,1	7 163,4	22 972,8	11 441,2	49,8	190,7
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	0,0	0,0	0,0	22 263,4	11 131,8	50,0	-
Усього видатків	1 191 399,5	1 024 766,5	1 280 097,5	1 551 017,1	646 094,6	41,7	115,7
Виконання територіальною громадою міста гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії	0,0	0,0	0,0	60 118,6	0,0	0,0	-
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	1 330,2	1 378,6	1 425,6	1 800,8	549,0	30,5	-
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-620,3	-837,6	-830,0	-1 170,0	-587,0	50,2	144,2
Разом	1 192 109,5	1 025 307,5	1 280 693,1	1 611 766,4	646 056,6	40,1	115,7

Основні показники виконання видаткової частини бюджету м. Черкаси за кодами економічної класифікації, тис. грн.

Показник	І півріччя 2014			І півріччя 2015		
	Загальний фонд	Спец. фонд	Разом	Загальний фонд	Спец. фонд	Разом
Поточні видатки	509 927,2	37 289,5	547 216,7	594 885,9	26 940,9	621 826,8
<i>питома вага поточних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	100,0	76,7	98,0	100,0	52,6	96,2
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	255 176,8	7 456,6	262 633,4	272 125,0	7 436,2	279 561,2
Оплата праці	189 370,5	5 584,6	194 955,0	201 961,6	5 562,3	207 523,9
Нарахування на оплату праці	65 806,4	1 872,0	67 678,4	70 163,4	1 874,0	72 037,3
Використання товарів і послуг	59 381,1	15 367,9	74 749,0	107 282,5	17 905,6	125 188,1
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1 230,5	3 584,4	4 814,9	3 435,9	4 602,6	8 038,5
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	1 932,5	1 756,5	3 688,9	3 927,3	2 441,5	6 368,8
Продукти харчування	9 898,9	4 478,6	14 377,5	10 691,9	6 107,2	16 799,1
Оплата послуг (крім комунальних)	16 048,5	3 033,3	19 081,9	34 891,4	1 448,6	36 340,0
Видатки на відрядження	169,2	65,7	234,9	511,5	61,5	573,0
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	29 408,6	1 540,0	30 948,7	53 560,7	2 302,9	55 863,6
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	692,9	909,3	1 602,3	263,8	941,2	1 205,1
Обслуговування боргових зобов'язань	4 188,0	0,0	4 188,0	4 188,0	0,0	4 188,0
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	4 188,0	0,0	4 188,0	4 188,0	0,0	4 188,0
Поточні трансферти	17 464,7	14 150,4	31 615,1	30 890,3	1 151,1	32 041,4
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	17 464,7	14 150,4	31 615,1	19 758,5	1 151,1	20 909,6
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	0,0	0,0	0,0	11 131,8	0,0	11 131,8
Соціальне забезпечення	173 469,0	16,1	173 485,1	180 002,6	19,2	180 021,8
Виплата пенсій і допомоги	384,7		384,7	339,5		339,5
інші виплати населенню	173 084,4	16,1	173 100,5	179 663,1	19,2	179 682,3
інші поточні видатки	247,5	298,5	546,0	397,6	428,7	826,3
Капітальні видатки	0,0	11 338,6	11 338,6	0,0	24 267,8	24 267,8
<i>питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	-	23,3	2,0	-	47,4	3,8
Придбання основного капіталу	0,0	4 884,0	4 884,0	0,0	21 557,6	21 557,6
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	-	1 226,3	1 226,3	-	6 026,6	6 026,6
Капітальне будівництво (придбання)	-	565,0	565,0	-	1 317,5	1 317,5
Капітальний ремонт	-	1 457,4	1 457,4	-	10 470,5	10 470,5
Реконструкція та реставрація	-	1 629,0	1 629,0	-	3 739,8	3 739,8
Придбання землі та нематеріальних активів	-	6,1	6,1	-	3,2	3,2
Капітальні трансферти	0,0	6 454,6	6 454,6	0,0	2 710,2	2 710,2
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	-	403,2	403,2	-	2 398,4	2 398,4
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	-	6 000,0	6 000,0	-	309,4	309,4
Капітальні трансферти населенню	-	51,4	51,4	-	2,4	2,4
Усього за тимчасовою класифікацією видатків та кредитування місцевих бюджетів	509 927,2	48 628,1	558 555,3	594 885,9	51 208,7	646 094,6

Бюджет м. Черкаси в аналітичному представленні, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2012	2013	2014	I півр. 2015
Податкові надходження	515 763,3	551 322,7	572 513,5	305 089,2
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	74 549,2	65 306,9	60 938,6	46 061,8
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	486 982,2	382 149,2	657 330,0	384 146,1
<i>Операційні надходження всього</i>	<i>1 077 294,7</i>	<i>998 778,9</i>	<i>1 290 782,1</i>	<i>735 297,1</i>
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	623 032,5	637 049,5	661 381,6	405 575,6
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	405 904,4	316 823,6	532 292,0	212 063,2
<i>Операційні видатки всього</i>	<i>1 028 936,9</i>	<i>953 873,1</i>	<i>1 193 673,7</i>	<i>617 638,8</i>
Операційний баланс	48 357,7	44 905,8	97 108,4	117 658,2
Фінансовий дохід	14 669,0	4 404,1	50,3	19,9
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	8 545,6	8 376,0	8 376,0	4 188,0
Фінансовий баланс	6 123,4	-3 971,9	-8 325,7	-4 168,1
Поточний баланс	54 481,2	40 933,9	88 782,7	113 490,2
Капітальні надходження	81 861,8	31 810,8	6 079,7	3 457,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	10 830,2	8 655,6	2 122,7	0,0
<i>Капітальні надходження всього</i>	<i>92 692,0</i>	<i>40 466,3</i>	<i>8 202,5</i>	<i>3 457,6</i>
Придбання основного капіталу	139 878,6	54 627,3	53 551,4	21 557,6
Капітальні трансферти	14 038,4	7 890,2	24 496,5	2 710,2
<i>Капітальні видатки всього</i>	<i>153 917,0</i>	<i>62 517,4</i>	<i>78 047,9</i>	<i>24 267,8</i>
Капітальний баланс	-61 225,1	-22 051,1	-69 845,4	-20 810,2
Баланс після капітальних видатків	-6 743,9	18 882,8	18 937,3	92 680,0
Кредитування з врахуванням повернення	710,0	541,0	595,6	-37,9
Профіцит/дефіцит	-7 453,9	18 341,8	18 341,7	92 718,0
Фінансування	7 453,9	-18 341,8	-18 341,7	-92 718,0
Зміни залишків	-10 977,6	-73 290,6	-6 056,4	-91 870,0
залишок на початок року	66 073,3	77 050,9	150 341,5	156 398,0
залишок на кінець року	77 050,9	150 341,5	156 398,0	248 268,0
<i>Фінансування за рахунок казначейського рахунку</i>	<i>6 038,9</i>	<i>54 933,3</i>	<i>-6 649,7</i>	<i>0,0</i>
Залучення	379 351,3	412 006,1	336 737,0	0,0
Погашення	-373 312,4	-357 072,8	-343 386,7	0,0
<i>Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	149 810,5	31 315,0	0,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-149 810,5	-31 315,0	0,0	0,0
<i>Фінансування за борговими операціями</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Запозичення	0,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Інші розрахунки</i>	<i>12 392,6</i>	<i>15,5</i>	<i>-5 635,6</i>	<i>-847,9</i>
<i>кошти, що передаються до бюджету розвитку</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0

ТОВ «Рейтингове агентство «ІВІ-Рейтинг»,
вул. Антоновича, 172, оф. 1014,
м. Київ, 03680

тел: (44) 362 90 84

факс: (44) 521 20 15

e-mail: office@ibi.com.ua

web: www.ibi.com.ua